

**Sprawozdanie
z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2022 - 2027**

za 2022 rok

Ostrowiec Świętokrzyski 2023 rok

Wstęp

Zadaniem własnym gminy jest opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, które wynika z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zwanego dalej Programem. W dniu 29 grudnia 2021 został przyjęty do realizacji na mocy uchwały Nr LVI/166/20021 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2027.

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy i ograniczenie jej występowania w rodzinie, a także zminimalizowanie skutków jej stosowania poprzez podniesienie świadomości społecznej mieszkańców, ochronę osób doświadczających przemocy, pracę domniemanymi sprawcami, rozwój współpracy z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania Programu są realizowane przez wiele podmiotów, instytucji samorządowych, rządowych i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim:

1. Gmina Ostrowiec Świętokrzyski – Urząd Miasta/Wydział Edukacji i Spraw Społecznych (UM/WEiSS),
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA),
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim (MOPS),
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski (ZI),
5. Powiat Ostrowiecki – Starostwo Powiatowe/Wydział Edukacji, Zdrowia i Spraw Społecznych,
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim (PCPR),
7. Centrum Rozwoju Lokalnego w Ostrowcu Świętokrzyskim (CRL),
8. Miejskie Centrum Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim (MCK),
9. Biuro Wystaw Artystycznych w Ostrowcu Świętokrzyskim (BWA),
10. Zakład Usług Miejskich w Ostrowcu Świętokrzyskim (ZUM),
11. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ostrowcu Świętokrzyskim (MOSiR),
12. Ośrodek Leczenia Zaburzeń Psychiczych i Uzależnień „Eskulap” w Ostrowcu Świętokrzyskim,
13. Świętokrzyski Ośrodek Terapii w Ostrowcu Świętokrzyskim,
14. Prokuratura Rejonowa w Ostrowcu Świętokrzyskim,
15. Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim,
16. Kuratorzy sądowi i społeczni,
17. Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim (KPP),
18. Straż Miejska w Ostrowcu Świętokrzyskim (SM),
19. Zespół Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim (ZOZ),
20. Placówki oświatowe (PO),
21. Organizacje pozarządowe.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski sporządza sprawozdanie na podstawie informacji przekazanych od podmiotów uczestniczących w realizacji Programu. Sprawozdanie ma na celu przekazanie informacji o sposobach realizacji zadań w czterech obszarach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez tworzenie warunków do jej ograniczenia i zmniejszenia.

Cel 1. Profilaktyka i edukacja społeczna - zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

L.p.	Zadanie	Realizatorzy /Partnerzy	Wskaźniki	Ilość
1.1.	Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego, tj. skali problemu, postaw wobec problemu oraz włączenie się w ogólnopolskie projekty badawcze.	UM, WEiSS, ZI, GKRPA, Policja, placówki oświatowe	• Liczba diagnoz	8 PO
			• Liczba osób dotkniętych przemocą	415 , w tym:
				185 KPP
				203 ZI
			• Liczba NK	251 , w tym:
				118 (cały Powiat, KPP)
133 ZI				
16 PO				
1.2	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych/kampanii nt. zjawiska przemocy w rodzinie i jej skutków, w tym przemocy wobec dzieci, a także możliwości uzyskania pomocy przede wszystkim bezpłatnej i miejsc, które taką pomoc świadczą.	UM, GKRPA, ZI, lokalne media	• Liczba lokalnych kampanii	3 MOPS, ZI, PCPR, CRL
			• Liczba działań informacyjno-edukacyjnych/kampanii nt. zjawiska przemocy w rodzinie	7 MOPS, ZI, PCPR, CRL
1.3	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	UM, WEiSS, kościoły, związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe	• Liczba podjętych inicjatyw	Brak danych
1.4	Prowadzenie programów profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne.	UM, WEiSS, GKRPA, MOPS, placówki oświatowe, PCPR	• Liczba programów profilaktycznych	20 UM, PCPR, CRL, PO
			• Liczba programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne	19 MOPS, UM, PO

1.5	Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie m.in. poprzez upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy.	UM, WEISS, kościoły, związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> Liczba podjętych inicjatyw 	19 MOPS, PCPR
1.6	Prowadzenie edukacji dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, z zakresu radzenia sobie ze stresem i agresją m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych.	UM, WEISS, placówki oświatowe, świetlice/placówki wsparcia dziennego, specjaliści, GKRPA, Policja, Straż Miejska	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy 	12 236 KPP, SM, BWA, PCPR, CRL, PO, MOPS, ZI
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba przeprowadzonych warsztatów, zajęć w szkołach mająca na celu uświadomienie dzieciom i młodzieży negatywnych skutków stosowania przemocy 	802 SM, KPP, CRL, PCPR, PO, MOPS, ZI
1.7	Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego.	MOPS, ZI, PCPR, Policja, inne jednostki	<ul style="list-style-type: none"> Sprawozdanie z Realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie 	2 PCPR, ZI
			<ul style="list-style-type: none"> Dane z badań diagnostycznych innych podmiotów 	Brak danych
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie w tym: 	388
			– kobiety,	249 w tym:
				144 ZI
				105 KPP
			– mężczyźni,	25 w tym:
				15 ZI
				10 KPP
			– dzieci do lat 13 /dzieci 14-18 lat,	114 w tym:
	44 ZI			
	70 KPP			
w tym z niepełnosprawnością,	2 ZI			

			–osoby starsze 65+	57 , w tym:
				33 ZI
				14 KPP
			w tym osoby z niepełnosprawnością	2 ZI
1.8	Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom wolnym od agresji i wzmacnianiu więzi rodzinnych.	UM, WEiSS, GKRPA, MOPS, Policja, instytucje kultury: OBK, MOSiR, organizacje pozarządowe kościoły, związku wyznaniowe, placówki oświatowe, lokalne media	• Liczba festynów rodzinnych	50 KPP, MOSiR, PO, PCPR, BWA, MCK, MOPS
			• Liczba imprez rekreacyjno-sportowych skierowanych do rodzin	59 MOSiR, MCK, PO
			• Liczba zajęć sportowych, które odbyły się na terenie KSZO/boisk Orlik	879 MOSiR, PO
			• Liczba zajęć kulturalnych	329 BWA, PO
			• Liczba świetlic dla dzieci	32 MOPS, UM, PO
			• Liczba uczestników zajęć organizowanych w świetlicach	1002 MOPS, UM, PO

Podjęmowano działania edukacyjne, poradnictwo, podnoszące świadomość społeczną i ułatwiające dostęp do informacji. Skupiano się na tym by w tych działaniach dotrzeć do różnych grup społecznych: dzieci, młodzieży, osób starszych, niepełnosprawnych. Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska prowadziły działania profilaktyczne adresowane do dzieci i młodzieży. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji był organizatorem wielu festynów i zajęć sportowych, t.j., m. in.: MOSIRGutwinRun, Aktywny Senior, zajęcia treningowe, mecze. Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny wraz z Centrum Rozwoju Lokalnego wzięło udział w ogólnooświatowej kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec dzieci i młodzieży. W kampanię zaangażowany był również Zespół Interdyscyplinarny i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim. W/w instytucje były zaangażowane również w kampanię „Biała Wstążka”. Na terenie Ostrowca organizowane były liczne festyny i pikniki, podczas których podejmowane były działania profilaktyczno - edukacyjne prowadzone przez m.in.: Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Rozwoju Lokalnego, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Komendę Powiatową Policji, Straż Miejską, Biuro Wystaw Artystycznych, Miejskie Centrum Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, placówki oświatowe. , t.j., m. in. : Dni Ostrowca, pikniki organizowane przez Rady Osiedlowe, festyny organizowane przez placówki oświatowe. Miejskie Centrum Kultury prowadziło Punkt Informacji Turystycznej, który realizował zadania w zakresie udzielania informacji dot. Oferty turystycznej oraz różnorodnych form spędzania czasu wolnego. Urząd Miasta realizował program, „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało Program Profilaktyczny w zakresie promowania i

wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie na terenie Powiatu Ostrowieckiego na lata 2022 – 2027. Zorganizowano konkurs plastyczny i multimedialny „Przemoc to niemoc”. Centrum Rozwoju Lokalnego realizowało program profilaktyczny – „Program Domowych Detektywów Jaś i Małgosia na tropie”, którego głównym celem było opóźnienie inicjacji alkoholowej, warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, program Antymina – artystyczny program profilaktyki uzależnień. Przeprowadzono również konkurs „Nie dla nałogów – tak dla pasji”. Biuro Wystaw Artystycznych przeprowadziło warsztaty „Bądź Zdrowej Myśli” na temat technik radzenia sobie ze stresem i działania w sytuacjach kryzysowych. Przez Polski Czerwony Krzyż i Fundację Szkoła Bez Barrier prowadzone były świetlice środowiskowe. Było to 9 świetlic, które swoimi działaniami objęły 323 dzieci. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej prowadzono „Szkołę Rodziny”, gdzie odbywały się spotkania ze specjalistami: logopedą, terapeutą ds. uzależnień, dietetykiem. Uczestnicy mogli również liczyć na wsparcie psychologa. Podczas spotkań z rodzicami organizowane były równocześnie zajęcia dla dzieci, podzielone na różne grupy wiekowe. Odbywały się spotkania z okazji Dnia Dziecka, andrzejkowe, świąteczne, wycieczki. W 2022 roku wsparciem objęto 39 osób, 15 osób dorosłych i 24 dzieci. Zajęcia odbywały się w trzech grupach: dla rodziców (grupa wsparcia), dla dzieci do 10 r.ż. (świetlica), dla dzieci powyżej 10 r.ż. (zajęcia socjoterapeutyczne). W ramach pracy Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej organizował lokalne inicjatywy. Podejmował także liczne działania głównie na rzecz osób bezdomnych, niepełnosprawnych (somatycznie i zaburzonych psychicznie), rodzin z wyzwaniami oraz mieszkańców osiedli Częstocice i Gutwin. Organizowane były inicjatywy, skierowane do różnych grup społecznych, m.in.: spotkanie z Mikołajem dla dzieci, wspólne ubieranie choinki. Osoby objęte działaniami Organizowania Społeczności Lokalnej zaangażowały się w organizację i realizację 18 projektów socjalnych o charakterze społecznym. W działaniach wzięło udział 150 osób. Zespół w 2022 roku współpracował z organizacjami pozarządowymi, tj.: Ostrowieckie Stowarzyszenie Pozytywnie Zakręceni, Lokalna Grupa Działania Krzemieny Krąg, Ostrowieckie Stowarzyszenie Głuchych „Nad Kamienną”, Stowarzyszenie na rzecz Szkoły w Częstocicach oraz instytucjami publicznymi, tj. Zakład Usług Miejskich, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejskie Centrum Kultury, Biuro Wystaw Artystycznych, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 10, Zespół Szkół Specjalnych w Ostrowcu Świętokrzyskim. W w/w działania angażował się również Zespół Interdyscyplinarny. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśniczą, była prowadzona przez gminne placówki oświatowe z terenu Ostrowca Świętokrzyskiego. Wspierały one różne formy spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Edukacja realizowana była również w ramach prowadzenia placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego, np.: świetlic socjoterapeutycznych czy środowiskowych. Gminne placówki oświatowe promowały mediacje w sytuacjach konfliktowych i kryzysowych oraz prowadziły warsztaty wychowawcze lub inne zajęcia dotyczące rozwiązywania konfliktów. Placówki realizowały działania uwzględnione w swoich planach, prowadziły działania z pedagogami, psychologami, bajkoterapię. Pedagodzy i wychowawcy współpracowali z Zespołem Interdyscyplinarnym. Placówki organizowały i brały udział w licznych festynach, imprezach rekreacyjno – sportowych, zajęciach sportowych i kulturalnych.

Szkoły i placówki oświatowe opracowały i realizowały własne programy przedszkolne i szkolne w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy **(załącznik)**.

Cel 2. Rozwijanie działań mających na celu pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

2.1	Kontynuowanie działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.	ZI	• Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	5
			• Liczba posiedzeń Grup Roboczych	645
			• Liczba wszczętych procedur NK	133
			• Liczba zakończonych procedur NK	132
			• Ilość osób objętych pomocą ZI i GR	513
2.2	Wzmocnienie/podejmowanie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami pozarządowymi, w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	UM, WEiSS, MOPS, organizacje pozarządowe	• Liczba spotkań.	5 PCPR, CRL
			• Liczba zleconych lub wspólnie zrealizowanych projektów	4 MOPS, ZI, CRL
2.3	Upowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach uzyskania pomocy.	UM, MOPS, ZI, Policja, placówki oświatowe i ochrony zdrowia, lokalne media	• Liczba inicjatyw	101 PCPR, CRL, PO MOPS, ZI, KPP
2.4	Organizowanie i upowszechnianie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poradnictwa: medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.	UM, WEiSS, GKRPA, MOPS, ZI, placówki oświatowe, PCPR, placówki ochrony zdrowia	• Liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy ofiarom przemocy	42 UM, PO
			• Liczba materiałów informacyjnych	28 PO, ZI
			• Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa: medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego, rodzinnego itp.	1504 MOPS, PCPR, CRL, PO
			• Liczba udzielonych porad	2225 MOPS, PCPR, CRL, PO

2.5	Monitorowanie sytuacji rodziny dotkniętej przemocą.	MOPS, PCPR, ZI	<ul style="list-style-type: none"> Liczba Rodzin/Osób, Dzieci objętych procedurą NK 	268 Rodzin 261 Dzieci
				156 Rodzin
				158 Dzieci ZI
				112 Rodzin 103 Dzieci MOPS
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba objętych procedurą NK a także pomocą asystenta rodziny 	16 MOPS
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin monitorowanych po zakończeniu procedury NK 	59 MOPS
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci w rodzinach monitorowanych po zakończeniu procedury NK 	101 MOPS		
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób, które w wyniku oddziaływań nie powróciły do stosowania przemocy w rodzinie 	Brak danych		
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w wyniku występowania przemocy w rodzinie w placówkach lub w pieczy zastępczej 	6 PCPR, MOPS		
2.6	Edukacja osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc.	UM, WEISS, GKRPA, MOPS, placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> Liczba przeprowadzonych zajęć edukacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie 	52 BWA, PO
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba odbiorców uczestniczących w zajęciach 	131 BWA, PO
2.7	Wspieranie ruchu samopomocowego, w tym działań mających na celu utworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.	MOPS, grupy samopomocowe	<ul style="list-style-type: none"> Liczba grup samopomocowych 	2 MOPS
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób objętych wsparciem 	33 MOPS

2.8	Wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dzieci i dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	Policja, Sąd, Prokuratura	• Liczba przyjaznych pokoi przesłuchań	Brak danych
			• Liczba przesłuchanych dzieci i dorosłych	Brak danych
2.9	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.	MOPS, PCPR, przedstawiciele ochrony zdrowia, Policja i placówek oświatowych	• Liczba dzieci, które zostały odebrane w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, w związku z przemocą w rodzinie	4 MOPS, PO
2.10	Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymania w pierwszej kolejności mieszkania socjalnego.	UM, ZUM, MOPS	• Liczba opracowanych uregulowań prawnych/przepisów prawa miejscowego, regulaminów umożliwiających pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w uzyskaniu mieszkania socjalnego	1 ZUM
			• Liczba przyznawanych mieszkań socjalnych	0 ZUM
2.11	Rozpowszechnianie baz danych oraz informatorów na temat podmiotów realizujących ofertę terapeutyczną dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	UM, GKRPA MOPS, placówki ochrony zdrowia	• Umieszczanie na stronie internetowej do 31 sierpnia każdego roku	Brak danych

Od stycznia do grudnia 2022 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły **133 formularze** „Niebieska Karta – A”. Każda rodzina objęta była indywidualnym planem pomocy. Dokonywano diagnozy występujących w niej problemów, przekazywano informacje o możliwych formach pomocy i wsparcia. W Grupach Roboczych uczestniczyli przedstawiciele instytucji: policjanci, pracownicy socjalni, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagodzy, kuratorzy, asystenci rodziny, psychologowie. Każda Grupa Robocza powoływana była indywidualnie do sytuacji rodziny. Kontynuowane były także działania z rodzinami, które były objęte procedurą „Niebieskie Karty” w poprzednich latach. Łącznie w Grupach Roboczych w **2022 roku** brało udział **2049 osób**. W ramach **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie** realizowane były działania skierowane zarówno do domniemanych ofiar przemocy, jak i domniemanych sprawców. W związku z

podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie, podejmowane były interwencje pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim, które często kończyły się wszczęciem procedury „Niebieskiej Karty”. W celu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej realizował poradnictwo specjalisty psychologa i specjalisty profilaktyki uzależnień. W 2022 roku psycholog udzielił 491 porad 214 osobom dorosłym. Specjalista profilaktyki uzależnień udzielił 124 konsultacji 64 osobom. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa socjalnego wynosiła 357 osób, udzielono 655 porad. Współpracowano również z Lokalnym Punktem Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem, Punktem Interwencji Kryzysowej, Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” i Fundacją „Dajemy Dzieciom Siłę”. Kontynuowano współpracę z Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży „Bliżej” i z placówkami oświatowymi, działającymi na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Szczególna uwaga zwracana była na dzieci, które są ofiarami przemocy, nawet nie doświadczając jej bezpośrednio a będąc świadkami jej występowania w swoich rodzinach. Jak wynika z danych przekazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 3 dzieci zostało odebranych z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie. Dwoje zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej i jedno u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (Dz.U. z 2021 r. poz. 2345). Z danych przekazanych przez Powiatowe Centrum Rodziny 3 dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej w wyniku występowania przemocy w rodzinie. Jedna placówka oświatowa uczestniczyła w w/w procedurze. Osoby wskazane w procedurze jako dotknięte przemocą w rodzinie mogły również skorzystać z innych form pomocy świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Pracownicy socjalni oprócz pomocy psychologicznej proponowali udział w projektach tj.: osłonowych, socjalnych czy też opiekuńczych. Osoby te miały również możliwość skorzystania pomocy innych instytucji działających na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego. Wykaz wszystkich instytucji pomocowych jest zamieszczony i uaktualniany na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, adres: <https://mopsostrowiec.pl>, w zakładce Zespół Interdyscyplinarny. W ramach inicjatywy Centrum Profilaktyczno – Edukacyjne „BEZ NAPIĘCIA” prowadzono poradnictwo w zakresie profilaktyki uzależnień dla osób wykazujących zachowania ryzykowne, uzależnionych i ich rodzin oraz innych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego. Poradnictwo było realizowane przez: psychologa, prawnika, psychoterapeutę, socjoterapeutkę, specjalistę terapii uzależnień i specjalistę profilaktyki uzależnień. Z różnych form wsparcia skorzystało 152 osoby, udzielono 237 porad. Wsparcie psychologiczne można było otrzymać również w PCPR. W ramach PCPR działał Punkt Interwencji Kryzysowej w którym można było uzyskać pomoc psychologa, prawnika i terapeuty uzależnień. Wielospecjalistyczny Szpital w Ostrowcu Świętokrzyskim świadczył wsparcie na bieżąco, zgodnie z potrzebami: sekretarki medycznej SOR, pracownika socjalnego WSZ, pielęgniarki koordynującej na poszczególnych oddziałach, psychologa WSZ. Świadczona była nocna i świąteczna pomoc medyczna, codziennie w dni robocze w godzinach od 18:00 do 8:00, poradni specjalistycznych zgodnie z godzinami przyjęć i SOR całodobowo, sobota – niedziela – dni ustawowo wolne od pracy. Placówki oświatowe w ramach podjętych inicjatyw organizowały spotkania z psychologami, pedagogami, pogadanki. Większość instytucji zaangażowanych w działania antyprzemocowe na terenie gminy opracowywała i rozpowszechniała broszury informacyjne, ulotki, plakaty i informacje o swoich

działaniach, współpracowała również z mediami. W celu poprawy jakości i poszerzenia oferty instytucje podejmowały współpracę przy realizacji zadań.

Cel 3. Skuteczne procedury interwencyjne i działania skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.

3.1	Interweniowanie, reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie, stosowanie procedury NK.	MOPS, ZI, GKRPA, kuratorzy, placówki oświatowe i ochrony zdrowia, PCPR, Prokuratura, Sąd, Policja	<ul style="list-style-type: none"> Liczba sporządzonych NK 	133 w tym: 96 KPP 30 MOPS 4 Oświata 3 Ochrona Zdrowia
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin objętych NK 	156 ZI
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie 	118 ZI
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba zakończonych procedur NK 	132 ZI
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba sprawców przemocy, którzy podjęli współpracę z psychologiem, terapeutą uzależnień 	37 skierowanych ZI
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba zawiadomień do Policji, Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa 	51 ZI
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba sprawców przemocy, którym zaproponowano udział w programach korekcyjno-edukacyjnych 	10 MOPS, ZI
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba wniosków złożonych do GKRPA 	64 ZI Dane poniżej
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba i rodzaj działań interwencyjnych policji wobec sprawców przemocy 	Dane poniżej
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba i rodzaj działań zapobiegawczych Prokuratury, Sądu wobec sprawców przemocy 	Dane poniżej
<ul style="list-style-type: none"> Liczba stosujących przemoc w rodzinie w 	38 ZI			

			<ul style="list-style-type: none"> • stanie nietrzeźwości 	
			<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nakazów powstrzymania się osoby stosującej przemoc od kontaktów z osobą doznającą przemoc 	Dane poniżej
			<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób objętych dozorem kuratora 	Dane poniżej
			<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wniosków o tymczasowe aresztowanie 	Dane poniżej
			<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nakazów opuszczenia 	Dane poniżej
			<ul style="list-style-type: none"> • lokalu przez osoby stosujące przemoc 	Dane poniżej
3.2	Motywowanie sprawców przemocy do podjęcia działań na rzecz zatrzymania przemocy.	GKRPA, MOPS, ZI, PCPR	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które zmotywowano do udziału w terapii i programach 	10 MOPS,ZI
			<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spraw dotyczących nadużywania alkoholu, którymi zajmowała się GKRPA w Ostrowcu Świętokrzyskim 	134 wnioski GKRPA
			<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które podjęły leczenie odwykowe 	Dane poniżej
3.3	Współdziałanie i aktywność oraz wymiana informacji z Policją, Kuratorską Służbą Sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie.	Policja, Kuratorska Służba Sądowa, MOPS	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przekazanych Policji lub kuratorom sądowym informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc 	0

Na dzień 31 grudnia 2022 **132 procedury „Niebieskiej – Karty A”** obejmujących bieżący rok i poprzednie lata zostało zakończonych. Główną przyczyną zamknięcia procedur było ustanie przemocy w rodzinie. W **118 procedurach** powodem zamknięcia było ustanie symptomów przemocy w rodzinie, natomiast w **14** powodem był brak zasadności podejmowania działań. Domniemani sprawcy przemocy również mogli skorzystać z pomocy specjalistów. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej były świadczone usługi prawne, psychologiczne, terapeutyczne uzależnień. W 2022 roku do psychologa i specjalisty profilaktyki uzależnień zostało skierowanych 37 domniemanych sprawców przemocy,

61 zostało skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2022 roku po raz pierwszy na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, **Stowarzyszenie STER - Akademia Profilaktyki, Edukacji i Rozwoju z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim** zrealizowało pierwszą edycję **programu korekcyjno-edukacyjnego wg Modelu Duluth**. W zajęciach wzięło udział 10 osób.

Głównym problem występującym w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” było podobnie jak w latach poprzednich, nadużywanie alkoholu. W 2022 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostało skierowane 64 osoby, w tym: 61 domniemanych sprawców przemocy i 3 domniemane ofiary. Według prowadzonych statystyk, pod wpływem alkoholu, w trakcie zakładania „Niebieskiej Karty – A” w 2022 roku znajdowało się **38 osób**.

Poniższe zestawienie przedstawia informacje dotyczące mieszkańców Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w zakresie problemu uzależnień.

I. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Liczba zgłoszonych wniosków o skierowanie osoby uzależnionej od alkoholu na leczenie odwykowe, a w tym:

- wnioski zgłoszone przez Komendę Powiatową Policji – 23,
- wnioski złożone przez członków rodziny – 37,
- wnioski zgłoszone przez inne osoby, instytucje – 74.

2. Liczba osób zgłoszonych do lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, w tym:

- liczba osób ze skłonnościami do nadużywania alkoholu – 7,
- liczba osób uzależnionych od alkoholu – 20,
- liczba osób nieuzależnionych od alkoholu – 7,
- nie zgłosiło się na badanie – 59.

3. Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim w celu orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego zamkniętego lub stacjonarnego – 82 sprawy.

II. Ośrodek Leczenia Zaburzeń Psychiczych i Uzależnień „Eskulap”

1. liczba zarejestrowanych pacjentów uzależnionych od alkoholu – 453,
2. liczba zarejestrowanych pacjentów współuzależnionych od alkoholu – 24,
3. liczba zarejestrowanych pacjentów uzależnionych od narkotyków – 6,
4. liczba zarejestrowanych pacjentów uzależnionych od innych środków psychoaktywnych - 4,
5. liczba zarejestrowanych pacjentów z powodu innych uzależnień – 2,
6. liczba nowo zarejestrowanych pacjentów z zaburzeniami psychicznymi – 479,
7. liczba pacjentów skierowanych na leczenie odwykowe w szpitalu – 169,
8. liczba osób, które skorzystały z leczenia odwykowego niestacjonarnego – 382 .

III. Świętokrzyski Ośrodek Terapii

1. liczba zarejestrowanych pacjentów uzależnionych od alkoholu – 204,
2. liczba zarejestrowanych pacjentów współuzależnionych od alkoholu – 65,

3. liczba zarejestrowanych pacjentów uzależnionych od narkotyków – 9,
4. liczba zarejestrowanych pacjentów uzależnionych od innych środków psychoaktywnych – 42,
5. liczba zarejestrowanych pacjentów z powodu innych uzależnień – 6
6. liczba nowo zarejestrowanych pacjentów z zaburzeniami psychicznymi – 5,
7. liczba pacjentów skierowanych na leczenie odwykowe w szpitalu – 4
8. liczba osób, które skorzystały z leczenia odwykowego niestacjonarnego – brak danych.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy opiera się głównie działaniach wobec domniemych sprawców przemocy. Przeważnie są to interwencje Policji, których głównym celem jest powstrzymanie przemocy w rodzinie, a także zapobieganie fizycznym i psychicznym zagrożeniom osób pokrzywdzonych. W 2022 roku z informacji uzyskanych od **Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim** wynika, iż pokrzywdzonych osób w wyniku przemocy w rodzinie było 185 osób (dane dot. Powiatu). Odnotowano 119 sprawców przemocy. Przemocą w rodzinie dotkniętych było 70 dzieci. Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie wyniosła 65 (interwencje dot. Powiatu zakończone sporządzeniem NK), przygotowano 35 akty oskarżenia z art. 207 KK (znęcanie się). 44 sprawców było pod wpływem alkoholu. Każda osoba, będąca domniemy sprawcą przemocy była motywowana i kierowana przez funkcjonariusza Policji do uczestniczenia w oddziaływaniach korekcyjno - edukacyjnych lub do wizyt u specjalistów, np.: psychologa, terapeuty ds. uzależnień. W większości „Niebieskich Kart – A” wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego, w których członkami rodzin były dzieci, Zespół Interdyscyplinarny składał zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do Komendy Powiatowej Policji – Wydział Kryminalny. W 2022 rok złożono 51 takich zawiadomień. Zespół Interdyscyplinarny współpracował z Wydziałem Kryminalnym Komendy Powiatowej Policji, Prokuraturą Rejonową i Sądem.

Dane za 2022 rok odnośnie postępowań z art. 207 § 1 KK dotyczące mieszkańców Gminy Ostrowiec Świętokrzyski uzyskane od **Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim**:

- liczba ogólna postępowań przygotowawczych - 45,
- liczba postępowań przygotowawczych zakończonych aktem oskarżenia – 35,
- liczba sprawców przemocy, wobec których orzeczono nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z ofiarą – 11 osób,
- liczba osób, wobec których orzeczono zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych – 21 osób,
- liczba osób, wobec których orzeczono zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonymi – 12 osób.

Dane za 2022 rok odnośnie postępowań z art. 207 § 1 KK dotyczące mieszkańców Gminy Ostrowiec Świętokrzyski uzyskane od **Prokuratury Rejonowej w Ostrowcu Świętokrzyskim**:

- liczba ogólna postępowań przygotowawczych - 146,
- liczba postępowań przygotowawczych zakończonych aktem oskarżenia – 51,
- liczba postępowań przygotowawczych zakończonych umorzeniem postępowania – 39,
- liczba sprawców przemocy, wobec których orzeczono nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z ofiarą – 17,

- liczba osób, wobec których orzeczono zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych – 0,
- liczba osób, wobec których orzeczono zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonymi – 16.

Wobec żadnego domniemanego sprawcy przemocy nie został wydany nakaz zobowiązujący do uczestnictwa w programach korekcyjno - edukacyjnych. Nie skierowano również żadnej innej osoby do uczestnictwa w ww. programach.

Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim II Wydział Karny – informacje dotyczące osadzonych i skazanych w 2022 roku w związku z przestępstwami z art. 207 § 1 KK popełnionymi na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski:

- liczba osób skazanych – 20 (w tym z warunkowym zawieszeniem 8),
- liczba orzeczonych kar pozbawienia wolności – 13 (w tym z warunkowym zawieszeniem 8),
- liczba orzeczonych kar ograniczenia wolności – 5,
- liczba orzeczonych kar w postaci grzywny samoistnej – 2,
- liczba osób osadzonych – 6,
- liczba ukaranych recydywistów – 1,
- liczba oddanych pod dozór – 8,
- liczba sprawców przemocy, wobec których orzeczono nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z ofiarą – 4,
- liczba osób skierowanych do wykonania prac społecznie użytecznych – 5,
- liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie - 22,
- liczba osób, wobec których orzeczono zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych – 8,
- liczba osób, wobec których orzeczono zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonymi – 5.

Wobec żadnego domniemanego sprawcy przemocy nie został wydany nakaz zobowiązujący do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych.

Cel 4. Efektywna współpraca służb na rzecz przeciwdziałania przemocy

4.1	Podnoszenie poziomu wiedzy i doskonalenie umiejętności osób/instytucji pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	MOPS, ZI, Kuratorzy, Dzielnicowi, pracownicy ochrony zdrowia i placówek oświatowych	• Liczba szkoleń i warsztatów w których uczestniczą członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych	14 MOPS, ZI, PCPR
			• Liczba działań edukacyjnych i wspierających	36 MOPS, PO
			• Liczba przeszkolonych osób	228 MOPS, ZI, PCPR, PO
			• Liczba przekazanych materiałów edukacyjnych	485 MOPS, ZI, PCPR, PO

4.2	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc.	MOPS, ZI, GKRPA	<ul style="list-style-type: none"> Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego 	5 ZI
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba instytucji pracujących z osobami dotkniętymi przemocą, które oferują pracownikom systematyczne wsparcie, w tym superwizje, grupy wsparcia, wsparcie psychologiczne 	Brak danych
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba odbiorców działań wspierających formy służące zapewnieniu bezpieczeństwa osób bezpośrednio pracujących z osobami agresywnymi 	Brak danych
4.3	Organizacja szkoleń, warsztatów dla pomiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	UM, GKRPA, MOPS	<ul style="list-style-type: none"> Liczba przeprowadzonych szkoleń 	3 MOPS, ZI, UM
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczestników szkoleń 	36 MOPS, ZI, UM
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób korzystających ze szkoleń specjalistycznych 	3 MOPS, ZI
4.4	Organizowanie lub współorganizowanie spotkań, konferencji, debat publicznych dla służb i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	UM, GKRPA, ZI	<ul style="list-style-type: none"> Liczba spotkań, konferencji, debat publicznych. 	Brak danych
			<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób uczestniczących w spotkaniach, konferencjach, debatach publicznych 	Brak danych

Powyższe opracowanie jest odzwierciedleniem działań, które były realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2027, za okres od 01.01.2022 do 31.12.2022 przez podmioty, instytucje samorządowe, rządowe i organizacje pozarządowe zaangażowane w działania antyprzemocowe na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Jednym z osiągnięć realizacji Programu jest poprawa współpracy między jednostkami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy i zwiększenie odpowiedzialności za podejmowane działania. W 2022 roku członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz jednostki zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, systematycznie podnosili swoje kwalifikacje, organizując i biorąc udział w różnych szkoleniach o tematyce antyprzemocowej, t.j., m. in.: szkoleniu dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, konferencji: „Jestem, ale nie chcę być – depresja i tendencje samobójcze u dzieci i młodzieży” oraz „Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie i budowanie skutecznej strategii pracy z rodziną dotkniętą przemocą” organizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, 19 ogólnopolskiej

konferencji organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę: „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem”, szkoleniach specjalistycznych organizowanych przez Instytut Psychologii Zdrowia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Instytut Prewencji Przemocy, Iza Banasiak ośrodek wsparcia PO – MOC, szkoleniu organizowanym przez Fundację Polskiej Akademii Nauk. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w szkoleniu o tematyce antyprzemocowej, zorganizowanym przez Zespół Interdyscyplinarny. Dla pracowników socjalnych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował superwizję. Pracownicy socjalni korzystali ze spotkań wspierających z psychologiem i konsultacji z prawnikiem. Mając na uwadze pracę w bardzo trudnym i odpowiedzialnym obszarze niezbędne jest wsparcie osób zaangażowanych w działania antyprzemocowe poprzez różne działania t. j.: superwizje, grupy wsparcia, warsztaty, specjalistyczne szkolenia, coaching. Powyższe działania powinny być kontynuowane w kolejnych latach.

Podsumowanie

Ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Każde zgłoszenie podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa, środowiska sąsiedzkiego na brak przyzwolenia na to zjawisko. Nastąpiła poprawa świadomości, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem. W dalszym ciągu wskazane jest prowadzenie działań, głównie o charakterze profilaktycznym aby w odpowiednim czasie i w odpowiedni sposób pomóc rodzinom. Bardzo pomocna w tym zakresie może okazać się kolejna zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Załącznik:

1. Monitoring Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2022-2027 za okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. przedłożony przez placówki oświatowe z terenu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.